

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова) ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Обсяг освітнього компоненту: кількість годин – 120; кредитів – 4

Освітня програма «Маркетинг»
першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 «Маркетинг»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ЗЕРКАЛЬ АНАСТАСІЯ ВІКТОРІВНА, професор
кафедри «Маркетинг та логістика», доктор
економічних наук, професор

Контактна інформація:

- номер телефону: +380665152427;
- e-mail: z.a.v@i.ua
- навчальний корпус та номер аудиторії: головний корпус університету, ауд.281

Час і місце проведення консультацій:

згідно з розкладом консультацій, головний корпус університету, ауд.279

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» спрямована на поглиблення у здобувачів вищої освіти знань щодо вивчення господарських процесів, що відбуваються у виробничо-комерційних системах підприємств; закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління підприємствами.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Метою курсу «Економіка підприємства» є формування здатностей самостійно мислити, приймати управлінські рішення, виконувати комплексні економічні розрахунки для ефективного здійснення господарської діяльності на рівні підприємств.

2. При вивченні дисципліни «Економіка підприємства» Ви набуваєте загальні компетентності:

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної (ЗК 6);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 7);

- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 12).

Спеціальні компетентності:

- здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів (СК7);

- здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності (СК8);

- здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків (СК11);

- здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу (СК12);

- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК13).

3. Результатами навчання є вміння:

- виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів (РН 5);

- демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта (РН 11);

- відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи (РН 13);

- розробляти та реалізовувати маркетингові плани тактичного рівня з урахуванням галузевих та регіональних особливостей суб'єктів господарювання (РН 22).

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни, необхідно мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації, застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, працювати в команді, виявляти ініціативу та підприємливість.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми практичних робіт, год.
Змістовий модуль 1 Підприємство в сучасній системі господарювання		
1	Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва, (2 год.)	
2	Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми, (2 год.)	Теорії підприємств і основи підприємництва. Види підприємств, їх організаційно-правові форми, (2 год.)
3	Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємств, (2 год.)	Зовнішнє середовище господарювання підприємств,.

4	Тема 4. Структура та управління підприємством, (2 год.)	Структура та управління підприємством, (2 год.)
5	Тема 5. Ринок і продукція, (2 год.)	Ринок і продукція. Планування діяльності підприємства, (2 год.)
6	Тема 6. Планування діяльності підприємства, (2 год.)	
Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства		
7	Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці, (2 год.)	Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці. Капітал підприємства і виробничі фонди, (2 год.) Інвестиційні ресурси підприємства. Інноваційна діяльність, (2 год.) Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства. Організація виробництва і забезпечення якості продукції, (2 год.)
8	Тема 8. Капітал підприємства і виробничі фонди, (2 год.)	
9	Тема 9. Інвестиційні ресурси підприємства, (2 год.)	
10	Тема 10. Інноваційна діяльність, (2 год.)	
11	Тема 11. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства, (2 год.)	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства. Організація виробництва і забезпечення якості продукції, (2 год.)
12	Тема 12. Організація виробництва і забезпечення якості продукції, (2 год.)	
Змістовний модуль 3.Ефективність діяльності підприємства і забезпечення його розвитку		
13	Тема 13. Витрати на виробництво та реалізацію продукції, (2 год.)	Витрати на виробництво та реалізацію продукції. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація. Економічна безпека та антикризова діяльність, (2 год.)
14	Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства, (2 год.)	
15	Тема 15. Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація. Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність, (2 год.)	
Підсумковий контроль (екзамен)		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Теорії підприємств і основи підприємництва	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Підготовка рефератів, доповідей, презентацій
2	Види підприємств, їх організаційно-правові форми	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
3	Зовнішнє середовище господарювання підприємств	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
4	Структура та управління підприємством	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій

5	Ринок і продукція	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
6	Планування діяльності підприємства	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
7	Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
8	Капітал підприємства і виробничі фонди	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
9	Інвестиційні ресурси підприємства	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
10	Інноваційна діяльність	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
11	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
12	Організація виробництва і забезпечення якості продукції	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
13	Витрати на виробництво та реалізацію продукції	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
14	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
15	Розвиток підприємств: сучасні моделі, трансформація та реструктуризація	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій
16	Економічна безпека та антикризова діяльність	Лекція	Питання за планом.
		Практичне	Розбір практичних завдань, обговорення теоретичних питань, розв'язання задач, підготовка рефератів, доповідей, презентацій

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Літературні джерела:

1. The interaction between the human resources motivation and the commitment to the organization. Journal of security and sustainability issues / A. Zerkal, M. Petrova V. Koval, M. Tepavicharova, A Radchenko., N. Bondarchuk / 2020 March Vol. 9, No 3. P.897-907. URL: [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3\(15\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.9.3(15))
2. Theoretical bases of improvement of mechanisms of management of the personnel of the enterprise A. Zerkal, L. Verbivska, Z. Kobelia, A. Verhun, A. Vikhtiuk. AD ALTA Journal of interdisciplinary. 2022. P.107-110 URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/20379/1/A_20.pdf
3. Zerkal A. Zamlynskyi V., Antonov A. A conceptual framework to apply financial engineering at the enterprise. Baltic Journal of Economic Studies. Vol. 5. Riga. 2019. JANUARY. No. 1 P. 68-74 URL: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2019-5-1-68>
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник, Київ: Кондор. Видавництво, 2016. 378 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12571/1/%D0%95%D0%9F-%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D1%84%D0%B0%D0%B9%D0%BB.pdf>
5. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю., Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.
6. Економіка підприємства: навч. посіб. / Посохов І. М., Дюжев В. Г., Сусліков С.В., Тимофеева К. О. Міністерство освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 380 с. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/30695/1/Posokhov_Ekonomika_pidpriyemstva_2016.pdf
7. Економіка підприємства: підручник / за ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с. URL: <https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/%21%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%95%D0%9F%20%D0%9F%D0%A2%D0%91.pdf>
8. Захарченко В.І. Економіка підприємства: навчальний посібник Київ: Ліра-К. 2014. 300 с.
9. Зеркаль А.В. Драчук Ю.З., Трушкіна Н.В. До стратегії управління промисловими підприємствами в умовах кліматичної рівноваги. Бізнес-навігатор. 2022. Вип. 1(68). С.50-56
10. Зеркаль А.В. Корпоративна культура та комерційна свідомість персоналу – інноваційні напрями розвитку підприємств: монографія. Tallinn: Teadmus OÜ, 2022, 346 с. (ISBN 978-9916-9813-8-2)
11. Зеркаль А.В. Міронова Л.Г. Управління персоналом підприємства: компетентнісний підхід. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. №3 (108) С.131-136

12. Зеркаль А.В. Управління розвитком комерційної свідомості персоналу на підприємствах: монографія. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2019. 320 с.
13. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика: навчальний посібник Київ: Ліра-К, 2014. 208 с.
14. Лифар В.В., Зеркаль А.В. Павлішина Н.М. Соколова Ю.О., Борисенко О.Є. Сучасні тенденції розвитку маркетингової діяльності промислових підприємств в умовах цифрової трансформації та екологізації економіки: монографія. Маркетингове та логістичне забезпечення діяльності підприємств в умовах екологізації та цифровізації економіки: колективна монографія. Запоріжжя: АА ТанDEM, 2023. 256 с.
15. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: навчальний посібник – Київ: КНУТД, 2015. 267 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/22363/1/%D0%9B%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%BE%20%D0%92.%D0%92._%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%20%D0%95%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%20%D0%9F%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82.pdf
16. Мельник Л.Г. Економіка підприємства :навчальний посібник. Київ: Ліра, 2015. 876 с.
17. Міценко Н.Г. Економіка підприємства: теорія і практикум: навчальний посібник Київ: Ліра-К, 2014. 688 с.
18. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К.В., Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2018. 343 с. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15771/Ekonomika_pidpriemstva_navchalnyi_posibnyk.pdf?sequence=1&isAllowed=y
19. Шарко М.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Радкевич О.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2014. 436 с.
20. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
21. Zerkal A. Mechanisms of employee awareness influence to the efficiency and business development of enterprises. Інтернаука. Серія: Економічні науки. 2019. № 12. Р.29-33 URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2019-12-5531>
22. Zerkal A. The impact of business partners on commercial awareness and personnel management of enterprises. Молодий вчений. 2019. №10 (74). С. 301-304.
23. Zerkal A. The team role of employees' commercial awareness formation on enterprise. East European Scientific Journal. Warsaw, 2019. No10 (50). part. Р.38-41
24. Зеркаль А.В. Управління персоналом на засадах комерційної свідомості як конкурентна перевага підприємств. Причорноморські економічні студії. 2019. № 46. С.94-98 URL: http://www.bses.in.ua/journals/2019/46_1_2019/18.pdf

Методичні вказівки до проведення практичних занять, виконання самостійної роботи з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 075»Маркетинг» освітньої програми «Маркетинг» ОС «Бакалавр» всіх форм навчання / укл. А.В. Зеркаль. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». 2024. 43 с. URL: <https://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/15610>

ОЦІНЮВАННЯ

Рівень знань здобувачів вищої освіти оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю враховуючи наступні види робіт:

- вирішення задач, розбір ситуаційних задач (case-study) оцінюється до 30 балів за семестр;

- захист домашнього завдання (підготовка рефератів, презентацій досліджень тощо) здобувача вищої освіти оцінюється до 28 балів за семестр;

- контрольна робота (2 контрольні роботи) – до 25 балів за кожну контрольну роботу. За семестр враховується середній результат за дві контрольні роботи (максимум 25 балів);

- участь у конкурсах, кейс-чемпіонатах. За бажанням студенти можуть брати участь у конкурсах, кейс-чемпіонатах, які влаштовують іноземні та національні виробники, навчальні та тренінгові центри, міжнародні організації. За результатами участі студентам зараховуються відповідні теми та додаються додаткові бали (до 5 балів) до фінальної семестрової оцінки;

- неформальна та/або інформальна освіта (участь у тренінгах, семінарах, проходження курсів з сертифікацією) додатково оцінюється до 7 балів за семестр;

- участь у науковій діяльності кафедри (участь у НДР, підготовка тез доповідей за тематикою розділів дисципліни, виступи на конференціях) додатково оцінюються у 5 балів за семестр;

екзамен – максимум 100 балів.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

В разі, якщо здобувач вищої освіти проходить додаткове навчання (неформальна та/або інформальна освіта) на освітніх платформах (наприклад, Prometheus), в інформаційних центрах, вивчає дисципліни в інших закладах освіти в межах академічної мобільності, бере участь у кейс-чемпіонатах (наприклад, Marketing Hackathon від компанії Genesis), науковій роботі кафедри, то результати додаткового навчання та активності можуть бути

зарахованими або як певна частина годин дисципліни, що відводиться на самостійну роботу, або врахована під час поточного контролю та складання екзамену.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»

(https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protsesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

Політика взаємоповаги та ефективної комунікації. Здобувач вищої освіти має бути терпимим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Для того, щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle – <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4288>